

La religió i la campanya

Dll, 14/11/2011 per Ramon Bassas

[Roba estesa](#)

Jo no sé vosaltres, però enmig del garbuix de la campanya electoral, no he trobat que el fet religiós hi surti gaire. Un repàs als programes dels dos partits amb més possibilitats d'assolir la presidència del Govern demostra que, en qualsevol cas, no és un tema de gran preocupació per les organitzacions polítiques, almenys pels propers quatre anys. El programa del PP no en fa cap referència (fora de la prioritat de la llibertat individual davant la pluralitat religiosa) i el programa del PSOE en parla un pèl més però, tot sigui dit, una mica a la defensiva, posant èmfasi en la separació de rols, proposant canvis a la Llei Hipotecària i poca cosa més, fora d'adoptar el terme 'laïcitat positiva'. També he sentit al candidat Pérez Rubalcaba que no pensa revisar el Concordat amb la Santa Seu, a preguntes d'un ciutadà, cosa que m'ha agradat. Cap dels dos reconeix, però, les aportacions positives del fet religiós (des de molts àmbits) a la societat espanyola, també l'actual, probablement per la prudència que demana un tema que ha estat motiu de controvèrsia secular en la història de la profunda divisió social espanyola.

És una llàstima. Des del reconeixement a la tasca impressionant de solidaritat que -al voltant de la religió- hi ha al nostre país, incrementada en temps de crisi fins a límits heroics, fins pel paper clau en la preservació del nostre patrimoni artístic, hi ha molt a dir. Des de tenir en compte el rol decisiu de la religió en els processos d'integració (o no) dels immigrants fins a vetllar per les xarxes de socialització i cohesió de les comunitats i el seu entrellat associatiu, hi ha moltes oportunitats de col·laborar amb èxit. Però, sobretot, el més rellevant no es veu ni es toca. Parlo de la necessitat de sentit, de la capacitat d'articular respostes simbòliques (i intel·lectuals) a l'anhel humà d'anar més enllà de la seva contingència. Això també és un valor públic. Al qual creients i no creients poden donar també respostes públiques.

Deia ahir Jordi Moreras a *La Vanguardia* que un dels factors de la creixent radicalització islamista de determinats barris francesos és l'abandonament dels valors de sentit que, a través de la República, havien de nodrir la vida cívica. El buit de sentit sempre s'ocupa, també el buit del 'sagrat'. ¿No seria l'hora que les institucions 'proveïdores de sentit' o -almenys- de processos simbòlics de sentit (les religioses, les polítiques, les acadèmiques, les artístiques, etc...) aprenguessin que el seu paper no és el de la reclusió (*tornar a l'armari*, dirien els gais) sinó el de l'obertura? La laïcitat positiva ¿no és justament això?

També a Espanya, després d'un rapidíssim procés de secularització, davant reptes importantíssims, davant una política que acusa -justament- la seva manca d'alçada i sentit*, en un espai públic anodí de sentit (no podem mostrar cap identitat per no ferir ningú... excepte la nacional catalana o la futbolística), amb el risc que les

respostes provinguin de la banalització o d'un *reencantament* naïf, les polítiques públiques vers el fet religiós han de ser motiu de preocupació, debat i entesa política.

Des de l'altre cantó, tampoc és que es facin massa deures. Una [nota repetitiva](#) i cada vegada més inoportuna que sembla demanar el vot al PP serveix a la Conferència Episcopal Espanyola per cobrir l'expedient. I una [nota positiva](#), la de l'Apostolat Social dels Jesuïtes, que baixen a l'arena demanant coses molt concretes, i ben poc 'espirituals' en la línia de prioritzar -els propers anys- polítiques socials. Una nota, aquesta darrera, que ha obtingut un escàs ressò mediàtic, en comparació a la primera. Potser també hi hem de sumar els mitjans, en aquest repte.

* Vegeu [Espiritualidad y Política](#), Coord. Cristóbal Cervantes, Ed. Kairós, Barcelona 2011.